

REGISTERBLAD

Namn och datum: Åke Pehrson (1999-10-15), Sture Marklund (2007-09-25)

Område av riksintresse för naturvård i Örebro (T) län.

Områdesnummer: NRO18048

Områdesnamn: Norra Trolldalen – Ullavi klint

Kommun: Örebro (80)

Kartblad: 10F NV

Area: 353 ha, varav 348 ha land och 5 ha vatten

Naturgeografisk region: Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen (27)

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100m

Riksvärde:

Geovetenskap	Flora
	Fauna

Värdeomdöme: Området har stor kvartärgeologisk, botanisk och zoologisk betydelse likaväl som det utgör ett livligt frekventerat rekreationsområde med bl.a. hänförande utsikt från klintarna. Området vid Ullavi klint är ur botanisk synpunkt en klassisk Närkelokal med mycket stort antal rödlistade arter och utgör likaså en klassisk lokal för studier av gamla strandlinjer.

Huvudkriterier: A, C, D

Stödskriterier: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Förutsättningar för bevarande: Naturvårdsmål för skogsbruket med avsättning av naturreservat för fri utveckling.

Säkerställande: Naturreservatsbildning är på gång (2007) i Ullavi klint-området. En ekopark (Sveaskogs skyddsform) bildades under 2007 inom delar av området vilket skyddas genom naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen på 50 år.

Områdets huvuddrag: Norra Trolldalen är en djupt nedskuren sprickdal där de omgivande väggarna reser sig 50 - 100 m över dalbotten. I botten av dalen rinner en bäck som på en sträcka av ca 800 m faller 15-20 m med ett särskilt under våren bitvis livligt förlopp med flera mindre vattenfall. På andra ställen flyter bäcken bred och lugn. Rikkärr förekommer och flerstädes mycket rik och frodig vegetation bl.a. trolldruva, dvärghäxört, springkorn, strutbräken, mörk husmossa, barkticka och korallblylav. I dess övre del är dalbotten ca 50 m bred med brant lutande vägg. I den övre delen av dalen som utgörs av en mindre sjö förekommer kambräken. Totalt har minst ett 20-tal signalarter påträffats och ett 10-tal rödlistade arter. Två andra små sjöar dräneras av mindre bäckar till den större bäcken i Trolldalen. Hela detta område ligger

ovan HK. Strax nedströms Norra Trolldalen finns några synnerligen väl utvecklade klappervallar av som mest flera hundra meters längd och upp mot 20 m breda. Vallarna i norra området är 8 till antalet och några är bland de längsta inom hela Kilsbergen. Orsaken till vallarnas avsevärda längd, beror av att två klapperfält har gått att knyta samman, trots bl.a. en tät vegetation mellan dem. Bäckens skär ned genom en 10 m djup ravin tvärs genom vallarna. Hela området är i stort orört och har en uttalad vildmarksprägel.

Ullavi klint är en mäktig förkastningsbrant som utgör södra delen av ett drygt 100 ha stort område någon km söder om Trolldalen. Här är Kilsbergsförkastningen ställvis mycket välutbildad med en språnghöjd på 60 m och största höjdskillnaden 115 m. Området har flera betydelsefulla botaniska, zoologiska och kvartärgeologiska delområden. Klapperfält med ett 20-tal tydligt urskiljbara vallar finns. Fältet är delvis skadat och skärs sönder av en landsväg. Två av vallarna har dock värderats till högsta klass. Förutom Ullavi klint med förnämlig utsikt över slätten nedanför finns ytterligare en klint i norr, Klapperklint, med hänförande utsikt.

Längs förkastningen går en 4 km lång diabasgång. Vid Ullavi klints norra bas finns en mindre urkalkförekomst. Den omväxlande berggrunden och den av denna betingade lämpliga strukturen med skuggiga klyftor och branta stup skapar förutsättningar för en rik flora och fauna. Klinten har också karaktären av sydberg varför här möts såväl nordliga som sydliga och oceaniska arter. Ett mycket stort antal rödlist- och signalarter förekommer. Bland rödlistade arter kan nämnas vittryggig hackspett, rutlåsbräken, svedjenäva, späd hårgräsmossa, rödsyssla, skogsfru, skugglobmossa, hasselsnok och hasselmus. Vidare förekommer blodnäva, vippärt och monke samt nedanför klinten nästrot, skogsknipprot, grönkulla och knärot. Länets enda kända förekomst av landsnäckan *Balea perversa* finns vid Ullavi klint. Trolldalen - Ullavi klint har mycket stor betydelse som rekreationsområde.

Anmärkningar: Ingår i naturvårdsöversikt (80:68, II, 1b; 80:74, II, 1b).

Referenser:

- Furuholm, L., M. Nettelbladt och B.Karlsson, 1973: Översiktlig naturinventering av Örebro kommun. Länsstyrelsen i Örebro län.
- Lundborg, L.: Naturinventering inom Kilsbergens östsluttning. Länsstyrelsen i Örebro län. Länsstyrelsen i Örebro län: 1984. Naturvårdsöversikt Örebro län.
- Löfgren, L. och M. Andersson, 1998: Kilsbergen. Naturinventering för landskapsplanering. Örebro kommun, Stadsbyggnadskontoret & Hopajola.
- Naturvårdsverket, 2004: Skyddsvärda statliga skogar, Svealand utom Dalarnas län. Rapport 5341. Naturvårdsverket.